

О Т Ч Е Т

за дейността на

Народно читалище „Светлина-1926”

с. Вългарово, обл. Хасково за 2021 година

1. Брой на жителите в с. Вългарово обл. Хасково, които обслужва читалището – 727 жители;

2. Брой регистрирани читалищни членове – 67;

През календарната година читалището работи по привличане на по-младите жители на селото към каузата и дейността на читалището чрез различни мероприятия, лични срещи и инициативи. Привлечени бяха множество деца от селото и гостуващи през лятото такива от двата по-големи етноса в селото.

Тази година се работи по създаването и популяризирането на онлайн събития в страницата на читалището във Фейсбук и в канала в Ютюб.

3. Дейност:

а/Библиотечно и информационно обслужване:

- Библиотечен фонд - 6163 тома;

- Брой читателски посещения в заемна - 673 броя;

- Брой читателски посещение в читалня - 331 броя;

- Всичко читатели за годината – 1009 броя ;

- Посещения на читатели до 14 години за годината – 590 броя;

- Посещения на читатели от 15 до 18 години – 121 броя;

- Посещения на читатели от 19 до 28 години – 8 броя;

- Читатели над 28 години – 319 броя;

- Изпълнени заявки за книги лично – 41 броя;

- Изпълнени заявки чрез страницата на читалището във Фейсбук – 12 броя;

- Заети библиотечни материали – 6694 тома;

- Брой компютри за ползване от посетители – 2 броя;

- Брой на копирната техника – 1 брой;

- Брой на мултимедийни устройства – 1 брой;

- Брой посещения на компютърната зала - 46 броя;

- Брой на уникални потребители харесали страницата на читалището във Фейсбук, чрез която получават информация, свързана с дейността, мероприятията, както и бележити дати и събития, и друга информация в областта на културата, изкуството и науката - 506 броя;

- Брой на уникални потребители, които са част от групата на читалището във Фейсбук, чрез която получават информация, свързана с дейността, мероприятията, бележити дати и събития, и друга информация в областта на културата, изкуството и науката, както и отворена дискусия за идеи за желани мероприятия и клубни дейности - 233 броя;

Библиотечно-информационна дейност

В библиотеката бе създаден БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР по програма „Глобални библиотеки - България” от предходни години. С изграждането на този център се улеснява достъпа на информация и знания на населението чрез безплатен интернет, както и тяхната връзка с роднини в и извън страната. Този център бе поддържан и през изминалата 2021г. Използван бе активно от учениците в селото за търсене на информация, изготвяне на проекти за училище и др.

Мултимедийното устройство се използва функционално, като се прожектират филми по инициативата ни „Информационни вечери”, която запознава хората с различни аспекти на историята, културата, науката и други. Благодарения на нея бе прожектиран филм „Живи легенди” по повод Деня на българското кино – 13 януари. През лятната ваканция учениците имаха възможността да гледат прожекции на 10 детско-юношески филма, които са екранизирани по книги от учебната програма за всички класове като Хари Потър, Пърси Джаксън, Пипи дългото чорапче, Вещиците и др. Използвано бе за прожектирането на документалния филм, създаден по повод 95-годишнината от основаването на читалището, който носи името „Повелята на традицията към идното”.

Чрез безплатния интернет се поддържа създадената в предходната година страница във Фейсбук, с прилежаща към нея група. В страницата се обявява важна информация, обявяват се мероприятия на читалището, както и различни обявления за дейности, информация за новопостъпили и налични библиотечни материали, отбелязват се годишнини и се предоставя разнообразна информация в сферата на културата, изкуството и науката, както и открития в тези насоки. Поради настъпилата ситуация през 2021г. във връзка с обявената пандемия от коронавирус в страницата се провеждат и онлайн събития и викторини.

В групата се провежда дискусия, свързана с идеи за мероприятия, клубни дейности и други. Там, освен гореизброените, се публикуват и събития от културния календар на Община Хасково и на други читалищата и институции в района, които са в близост, като така се предоставят възможности за посещения на алтернативни културни мероприятия, предоставя се информация за театрални представления и концерти. Освен това се провеждат обсъждания за групови участия в различни събития и инициативи на други институции.

Също така се публикуват снимки от читалището и селото, както и от дейности и мероприятия, които радват не само жителите на селото, а и тези които в момента са извън пределите му, в други градове и села, и най-вече тези в чужбина, които вече имат начин да следят какво се случва в родното им място и са много активни в коментарите и в дарителската дейност. През годината получихме дарения от жители на селото извън страната и извън селището благодарения на публикуваната онлайн молба за дарение.

Бе зародена инициативата за промотиране на четенето, която не само стимулира читателите да посегнат към различни жанрове и видове книги, които не са им познати добре, а и ги запознава с наличния библиотечен фонд, което ги стимулира да посещават библиотеката по-често. „Книга на деня” и се поддържа на място в библиотеката.

Благодарение на безплатния интернет се предоставят онлайн услуги като заявки на книги чрез съобщения във Фейсбук страницата на читалището и в групата. Предоставя се достъп до електронни бази данни, информация за важни сайтове, достъп до електронни издания, до сайтове за обяви с работа, за търсене на подходящи услуги в региона, както и на медицински специалисти.

Благодарение на предоставената копирна техника се улеснява работата на читалището, но освен това те са в услуга и на общността, като се принтират различни документи, курсови работи, домашни работи, информация от интернет. От 2019г. година се поде инициатива за сканиране на снимки от хартиен носител, като се дигитализират по този начин, която инициативи продължи и през 2021г. По тази инициатива се дигитализираха лични снимки на жители от дейността и историята на читалището за архива.

Предлага се обучение за по-възрастните как да влизат в интернет, за да се обадят на децата си в чужбина. Проведе се курс по базова компютърна грамотност за деца, както и за използване на смартфон насочена към по-възрастните хора в общността. Библиотеката изпълнява традиционните си дейности и мероприятия, но чрез участието си в програма „Глобални библиотеки” предлага също така и модерни информационни услуги.

Бе проведено обучение как да се използват модерни база данни като дигитални каталози на библиотеки и броеве на електронни списания, търсене на материали онлайн за курсови работи и пр.

Въпреки забраните за посещение на библиотеката през доста месеци в годината, тази година, както става видно от статистиката, броя на читателите е доста увеличен. Наблюдава се ръст на броя на читателите във всички възрастови групи и най-вече тези до 14 години и от 14 до 18 години. Тази година фокусът на работата бе в тази насока и целта бе постигната.

Създаден бе канал на читалището през 2020г. в платформата Youtube, за да се популяризира повече неговата дейност и през 2021г. той активно бе използван с тази цел като се качиха множество стари и нови кадри, свързани с дейността на читалището.

Дигитализирани бяха архивни кадри от видео касети на концерти и събития на читалището, като бяха качени в канала му в Ютюб. В него бе качен и документалния филм, създаден по повод 95-годишнината от основаването на читалището, който носи името „Повелята на традицията към идното“ през месец декември.

Чрез изложба в коридора на читалището бяха чествани 280 г. от отпечатването във Виена през 1741 г. на „Стематография“ –първата българска печатна книга със светско съдържание от Христофор Жефарович. В изложбата бе включена информация за автора и за самата книга и снимки на гербовете, свързани с България, включени в нея.

Чрез информационна беседа бе извършено честване на 215 г. от издаването на „Кириакодромин, сиреч Неделник“ от Софроний Врачански, с която се налага говоримата реч като език на книжнината. Разказа се ролята на това произведение във формирането на новобългарския книжовен език и бе направено четене на Неделника.

Отбелязани бяха 165 г. от създаването на първите български читалища и първата читалищна библиотека в Свищов, Лом и Шумен с беседа за историята на читалищната институция.

Чрез изложба в читалището бе извършено почитане на паметта на Христо Г. Данов по случай 110 г. от смъртта на му – български възрожденски книгоиздател и книжар (1828 – 1911).

С децата от самодейните колективи бе извършено възпоменание на паметта на Светослав Минков по повод навършване на 55 г. от смъртта му – български писател (1902 – 1966). Децата се редуваха да прочетат различни приказки написани от него.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

б/Любителско и художествено творчество

-Постоянно действащи колективи/Брой изяви/

1. Женска група за автентичен фолклор с ръководител Мария Сегова Вълчева - 4 изяви.

2. Група за народни обичаи с ръководител Руска Вълкова Митева - 1 изява.

3. Група за художествено слово с ръководител Станка Вълкова Стоянова - 3 изяви.
4. Вокална група с ръководител Мария Сегова Вълчева – 1 изява;
5. Детска вокална група „Дъга“ с ръководител Милена Костадинова Мерджанова – 3 изяви;
6. Детска рецитална група „Чудомир“ с ръководител Милена Костадинова Мерджанова – 2 изяви;
7. Детска група по приложно творчество „Шарени ръчички“ с ръководител Милена Костадинова Мерджанова – 4 изяви;

-Временно действащи колективи:

1. Мъжка група за автентичен фолклор с ръководител Генчо Запрянов Вълчев - 1 изява;
2. Женски литературен клуб;
3. Клуб „Етнография“ с ръководител Станка Вълкова Стоянова;

Международни, национални и общински участия/награди спечелени от колективите за любителско художествено творчество/.

Общински-местни:

1. Женската вокална група за автентичен фолклор взе участие в събора „Китна Тракия пее и танцува“ 2021г. в местността Кенана в град Хасково.
2. Женската вокална група за автентичен фолклор взе участие в събора в село Крепост „Читалището – храм на бългърския дух“, като взе бронзов медал.

Национални: не

Организиране на селищни празници:

На 20.07.2021 година тържествено се проведе концерт по повод „Илинден“. Заслуга на читалището е, че се грижи младите хора да не забравят мястото, от което произлизат, както и традициите, които са оформили обществото, в което живеят. Ето защо се подготви слово, което да разкаже на всички защо този празник е важен и счества и защо именно той е селищния празник. То обогати знанията на жителите и им разкри интересна информация за Свети Илия. Заслуга за това имаше Групата по художествено слово.

Рецитал изнесе детската рецитална група „Чудомир. Женската вокална група изнесе кратък концерт с няколко песни. Песен изпълни и Мъжката вокална група. След тези изяви бе ред на оркестъра, който подбуди участниците да се включат в множеството хора, които бяха танцувани на площада пред читалището.

в/Школи по изкуства/вид и брой на участниците/ във всяка от тях –

Детска група по приложно творчество „Шарени ръчички” с ръководител Милена Мерджанова – участниците са 20 на брой на възраст от 5 до 17 години.

г/Школи за изучаване на чужди езици/ - не .

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

д/Клубове и кръжоци/-вид и брой на участниците/

1.Женски клуб – 22 жени;

2.Клуб „Етнография”за събиране на битови предмети и истории от миналото на селото -9 души

3.Клуб народно творчество-плетиво изработка на предмети на бита -3 души

е/Действащи музейни /галерийни/ сбирки – изложба на детско приложно творчество на Детска група по приложно творчество „Шарени ръчички” с ръководител Милена Мерджанова и самостоятелна изложба на самодейката Цветомира.

ж/Работа по проекти – участие и спечелване на проект по програмата „Културни инициативи” 2021г. на Община Хасково за заснемането на документален филм по повод 95 години от основаването на читалището. Участие в програмата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

Други читалищни дейности,други мероприятия проведени през 2018 година.

На 21.01.2021 година бе почетен денят на родилната помощ „Бабин ден”, което честване е устойчива традиция за читалището. Подготвени за целта бяха обредни маси, около които да се съберат присъстващите. Освен това са самия обред беше приготвено менче, което да се използва, за да се подлее вода за измиване на най-младите баби. То бе украсено с чимширени клонки, както е традицията. Бе приготвена специална обредна пита, която най-възрастната жена да разчупи и предаде на останалите. Бяха закупени нови кърпи, които новите майки да използват да избършат новите баби.

Преди обреда читалищния секретар произнесе слово за празника, което включваше факти за неговия произход и как той се е развивал и запазвал устойчиво през

годините След словото се проведе самия обред, в който украсеното менче беше напълнено с вода и използвано, за да се измият ръцете на най-възрастната баба, след което ѝ се дари и новата кърпа, с която да се подсуши. През предходната година имаше много нови баби, които взеха участие в ритуала. Читалищният секретар играеше ролята на младата майка, която им подлива вода да се измият и им дава кърпа и сапун. По време на измиването те изричат традиционните слова за благодат и плодородие, като благословят общността и всички присъстващи. След това веселбата продължи с извиване на хора под съпровода на народна музика, в които се включиха всички присъстващи.

На 14 февруари 2021г. бе проведена онлайн игра по повод деня на любовта и влюбените на страницата на читалището във Фейсбук, в която се задаваха въпроси и имаше 4 победителя, които получиха сборник с любовна лирика.

На 19.02.2019 година се проведе възпоменателна вечер, по случай 147 години от гибелта на Васил Левски /1837-1873/ - революционер, демократ и вожд на българската национално-освободителна революция. Изрече се слово за живота и дейността на Левски. За да се почете великата му личност няколко от самодейците от групата по художествено слово с ръководител Станка Стоянова и децата от Детската група за рецитали „Чудомир“ изнесоха рецитали на известни произведения от българската литература посветени на личността на Левски.

През месец февруари се работи усърдно от групата „Етнография“, групата по изработване на народни плетива и децата от групата по детско приложно творчество „Шарени ръчички“ да се изработят множество и различни видове мартенички, които да бъдат продадени на благотворителен базар на 27.02.2021г., който продължи до свършване на количествата. Каузата бе подета от призива на Съюза на народните читалища за оказване на помощ на колега от град София Томи Йовчев. Цялата сума от базара бе преведена по сметката за помощ.

По повод националния празник на страната – 3 март 2021г. бе проведено онлайн събитие-викторина с въпроси, като бе изтеглена томбола измежду всички участници на живо и бяха избрани три победителя, които получиха книги на историческа тематика за забравени исторически събития, свързани с България.

През месец март 2021г. бе обявено онлайн-събитие за най-красива фотография сред природата за популяризирането на опазването на околната среда по повод Деня на земята през месец април.

През 2019г. бе приета идеята за нова инициатива, която първата година да обхване само жителите на селото, но да стане ежегодна като през следващите години да се поканят гости от околността при наличие на интерес. Инициативата е по повод международния ден на етническата толерантност – 21 март и под надслов „Храната като обединител на етносите“. Така се роди Фестивала на мекицата с конкурс към него. За

съжаление поради настъпилата епидемиологична обстановка в страната провеждането на второто издание бе отложено за 2022г.

През месец април 2021г. по повод Деня на детската книга – 2 април бе изнесено друго онлайн събитие. Всеки ден читалищният секретар публикуваше клип онлайн на страницата на читалището и на канала му в Ютюб, в които бе прочитана детска приказка, разказ или стихотворение. Детската литература бе промотирана така в продължение на 30 дни всеки ден от месец април 2021г.

На 24.04.2021г. бе проведен обичая Лазаруване с моми то селото. По-възрастните жени научиха момите как да си сплетат венци по традиционния начин за обичая. След това венците бяха хвърлени в реката и по обичаи венецът, който стига най-далеч определи коя да е главната лазарка. Бе подготвена лазарска люлка в централния парк на селото, където първо се люля главната лазарка, а после и останалите.

На 1.05.2021г. бе проведена работилница с децата от селото по повод големия празник Великден. Бе направена работилница за боядисване на великденски зайчета и големи хартиени яйца.

На 20.07.2021 година тържествено се проведе концерт по повод „Илинден“. Заслуга на читалището е, че се грижи младите хора да не забравят мястото, от което произлизат, както и традициите, които са оформили обществото, в което живеят. Ето защо се подготви слово, което да разкаже на всички защо този празник е важен и се чества и защо именно той е селищния празник. То обогати знанията на жителите и им разкри интересна информация за Свети Илия. Заслуга за това имаше Групата по художествено слово.

Рецитал изнесе детската рецитална група „Чудомир. Женската вокална група изнесе кратък концерт с няколко песни. Песен изпълни и Мъжката вокална група. След тези изяви бе ред на оркестъра, който подбуди участниците да се включат в множеството хора, които бяха танцувани на площада пред читалището.

През месец юли се работи по обособяване и ремонтиране на стая и коридора към нея, за да се открие Детски отдел към библиотеката, в който да се помещава цялата детско-юношеска литература, да служи за читалня и място за игра. Бе направен призив за дарение към хората от общността, които дариха играчки, маси, настолни игри и др. На 1 август 2021г. от 19 часа бе открит официално Детския отдел, който се радва на голяма популярност.

През месеците юни, юли, август и септември се излъчваха детски художествени филми всяка седмица в четвъртък от 10 часа. Децата от селото и гости на селото се насладиха на много детски филми свързани с учебната програма на всички класове.

През месец август занятията на Детската група по приложно творчество „Шарени ръчички“ продължиха от понеделник до петък от 10 до 14 часа.

На 31.10.2021г. от 12 часа бе проведена работилница за създаване на маски за Хелоуин с есенни листа, в която децата създадоха свои уникални маски за Хелоуин обагрени с цветовете на есенните листа. След това бе подготвено детско парти.

На 01.11.2021г. от 12 часа бе проведена работилница за Млади будители. Заедно децата и учениците от селото изготвиха Книжка за народните будители, която съдържа ценна информация и снимков материал, които бяха много интересни и непознати за децата. Самодейци то детската група по рецитали „Чудомир“ рецитираха стихотворения посветени на будителите пред читалището, които бяха качени в страницата във Фейсбук.

През месец март бе подадено предложение за проект по програма „Културни инициативи“ 2021г. на Община Хасково като през месец май бе одобрен и изцяло финансиран проект за създаването на документален случай по повод 95 години от основаването на Народно читалище „Светлина-1926“, който носи името „Повелята на традицията към идното.“

През месеците от май до ноември бе работено по създаването му. Бяха заснети интервюта, сцени и обичаи нужни за създаването му, като участваха над 50 души, които бяха заснети. Освен това множество хора спомогнаха с предоставяне на материали, декори и старинни предмети.

На 28.11.2021г. – точната дата на 95-годишнината - бе първата премиера на пълнометражния филм от 73 минути, на която бе подготвено празнично честване на годишнината с настоятелството и самодейци, след което бе проектиран самия филм, който развълнува хората.

На 10.12.2021г. бе премиерата на филма за жителите и гостите на град Хасково, която се състоя от 19 часа в ОНЧ „Заря“, град Хасково, която предизвика интерес.

На 20.12.2021г. бе онлайн премиерата на филма в канала на читалището в Ютюб на адрес <https://www.youtube.com/channel/UCmUWZBT4sqkvR73N8WbB2dQ> като до края на месец януари 2022г. филмът има 527 гледания.

На 18.12.2021г. от 12 часа децата-самодейци на читалището украси елхата на читалището, както и коридора на читалището и кметството, което придаде много празнично настроение.

На 24.12.2021г. бе подготвено посещение на Дядо Коледа в читалището, съвместно с родителите на децата в селото, в което се включиха много хора. Читалището също така подари книжки свързани с празника и с народните носии на всички присъстващи.

През годината бяха дигитализирани от архива грамотите и сертификатите спечелени от читалището през годините. Те бяха публикувани на страницата във Фейсбук.

На страницата във Фейсбук бе подета инициатива за споделяне на красиви фотографии от селото от жителите му, за да се покаже красотата му.

4.Материална база:

1. Вид на сградата-масивна.
2. Конструкция-тухлена
3. Ползва се втория етаж.
4. Библиотека-48 кв.м.
5. Голяма зала на читалището-160 кв.м. със 150 места.
6. Сцена-70 кв.м.
7. Гримьорна-12 кв.м.
8. Малка зала-25 кв.м.
9. Хранилище-30 кв.м.

5.Техническа база:

1. Звукозаписна уредба- 1 бр.
2. Телевизор-1 бр.
3. Дивиди-1 брой.
4. Три компютърни конфигурации.
5. Мултифункционално устройство – 1 брой.
6. Мултимедиен проектор – 1 брой.
7. Екран – един брой.
8. Климатик -1 брой.

6.Субсидирана численост на персонала:

Една щатна бройка.

7.Общ бюджет за 2021 година:

11 484 лева.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЧИТАЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО:.....

/Станка Стоянова/

ЧИТАЛИЩЕН СЕКРЕТАР:.....

/Милена Мерджанова/